

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 4.10.2024
Sayı : 365

10/1850

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kokarca böceği, yalnızca Karadeniz Bölgesi'ni ve fındık üreticilerini değil, ülke çapında 300'den fazla tarım ürününü tehdit eden zararlı bir böcektir. Bu böcek, çok hızlı bir şekilde çoğalarak geniş alanlara yayılma kapasitesine sahiptir. Günlük olarak 30 kilometre mesafe kat edebilen kokarca, yılda yaklaşık 3 bin adet üreyerek tarımsal üretimde büyük kayıplara neden olmaktadır. Bu tehlike, sadece fındık üreticilerini değil, sebze ve meyve yetiştiricilerini de büyük bir riskle karşı karşıya bırakmaktadır. Karadeniz Bölgesi'nin ve Türkiye'nin tarımsal geleceği açısından bu sorun acil ve etkili çözümler gerektirmektedir.

Bu böceğin verdiği zararın, Karadeniz'de tarımsal üretimi etkileyen ikinci bir pandemi olarak nitelendirilmesi tesadüf değildir. Kahverengi kokarca, fındık bahçelerini adeta istila etmiş, yalnızca bu değerli ürüne değil, bu üründen geçimini sağlayan üreticilere de büyük darbe vurmuştur. Ülkemizin doğusundan batısına kadar uzanan fındık bahçelerinde, üreticiler ürünlerinin yok olmasından mustariplerdir. Yüz binlerce çiftçi, emeğinin karşılığını alamamaktadır ve ürün kayıpları nedeniyle büyük bir geçim sıkıntısı içine düşmektedir. Fındık üretiminde ortaya çıkan durumun araştırılması, tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması için gerekli tedbirlerin tespit edilmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yapacağı işlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Fındık üretimi, Türkiye'nin en önemli tarımsal faaliyetlerinden biri olup, özellikle Karadeniz Bölgesi'nde yaşayan yüz binlerce insanın geçim kaynağını oluşturmaktadır. Ancak son yıllarda artan bir hızla yayılan ve fındık bahçelerinde büyük zarara yol açan kahverengi ve yeşil kokarca böcekleri, Karadeniz Bölgesi'nde fındık üretimini tehdit eden en büyük sorunlardan biri haline gelmiştir. Bu sorun, yalnızca bir böcek istilasına olarak değerlendirilmemeli, bölgedeki milyonlarca insanın yaşamını derinden etkileyen geniş çaplı bir kriz olarak ele alınmalıdır.

Kokarca böceğinin yol açtığı zararların yanı sıra, 2024 yılı için açıklanan fındık taban fiyatı da bölgedeki üreticileri zor durumda bırakmaktadır. Açıklanan 130 TL'lik fındık fiyatı, üreticilerin maliyetlerini karşılayamamaktadır ve fındık üretimi olumsuz etkilenmektedir. Daha önce de dile getirildiği gibi, fındık için 170 TL'nin altında belirlenen bir fiyat, üreticilere zarar, tefecilere ve bankacılara ise kazanç sağlamaktadır. Açıklanan bu fiyat, fındık üreticilerini mağdur etmekten başka bir anlam taşımamaktadır ve Türkiye'nin en önemli ihraç ürünlerinden biri olan fındığı değersizleştirmektedir. Fındık taban fiyatı yüksek olduğunda bizzat Cumhurbaşkanı tarafından açıklama yapılırken, düşük fiyat açıklandığında Tarım ve Orman Bakanlığı'nın devreye girmesi, üreticilerin güvenini sarsmaktadır. Bu durum, üreticilerde derin bir hayal kırıklığına neden olmuş ve "açlık fiyatı" olarak nitelendirilmiştir. Fındık fiyatının bu şekilde belirlenmesi, kazancın maliyeti karşılayamaması halinde, üreticiyi üretmekten imtina eder hale getirmesi tehlikesi vardır.

Türkiye'nin en değerli ihraç ürünü olan fındıkta, Rekolte Tahmin Komisyonları tarafından yapılan çalışmalar sonucunda 2024 yılı rekoltesinin 738 bin 931 ton olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. Üretim artışı beklenmesine rağmen, zararlılar ve yetersiz fiyat politikaları nedeniyle üreticiler bu rekolteyle fayda sağlayamamaktadır. Samsun Tarım ve Orman İl Müdürü İbrahim Sağlam'ın da belirttiği üzere, kahverengi kokarca böceği nemli ve rüzgar almayan bölgelerde yoğun olarak görülmekte ve bu zararlı fındık başta olmak üzere birçok tarım ürününe büyük zarar vermektedir. Üreticiler, bu zararlara karşı çözüm yolları ararken, mevcut mücadele yöntemleri yetersiz kalmaktadır. Kokarca böceğinin çoğalma ve yayılma hızından ötürü bu durum, sadece Karadeniz Bölgesi'ni ve bu bölgede üretilen tarım ürünlerini değil, ülke genelindeki 300'den fazla tarım ürününü tehdit etmektedir.

Tüm bu sebeplerle, Karadeniz'deki fındık üreticilerinin yaşadığı sorunların derinlemesine incelenmesi, kahverengi kokarca böceği ile mücadele için etkin stratejiler geliştirilmesi ve tarımsal üretimin sürdürülebilirliği için gerekli önlemlerin alınması adına Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir. Bu komisyon, böceğin yayılımını durdurmak için yeni bilimsel yöntemler geliştirilmesini, üreticilerin zararlarını tazmin edecek önlemler alınmasını ve fındık taban fiyatlarının üreticilerin maliyetlerini karşılayacak şekilde yeniden belirlenmesini sağlamak üzere çalışmalar yürütmelidir.

Sonuç olarak, Karadeniz Bölgesi ve fındık üreticilerinin geleceği için bu zararlara karşı acilen bir eylem planı oluşturulmalı, üreticilerin emeğinin karşılığını alması için gerekli adımlar atılmalıdır. Bu hususta meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.